

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р Христо Георгиев Бозуков, Институт по тютюна и тютюневите изделия с. Марково, обл. Пловдив, определен съгласно Заповед № РД 05-214/07.10.2025 год. на Председателя на ССА-София за член на научното жури в конкурса за академична длъжност „доцент“ в област на висше образование: *б. Аграрни науки и ветеринарна медицина*; професионално направление: *б.1. Растениевъдство*; научна специалност *Селекция и семенпроизводство на културните растения*, обявен в ДВ бр. 64 от 05.08.2025 год.
с кандидат – Величка Володиева Спасова-Апостолова - гл. асистент д-р в Институт по тютюна и тютюневите изделия /ИТТИ/ - Марково

I. Кратко представяне на кандидата.

Гл. ас. д-р Величка Спасова-Апостолова е единствен кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“, обявен за нуждите на ИТТИ-Марково.

Величка Спасова-Апостолова е родена на 28.11.1985 г. в град Велинград, обл. Пазарджик. Висшето си образование /ОКС „Бакалавър“/, специалност „Молекулярна биология“ завършва през октомври 2008 год., а през март 2010 год. придобива ОКС „Магистър“, специалност „Микробни биотехнологии“ в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“.

През 2017 г. защитава дисертация на тема – „Молекулярно характеризиране на колекция от мутанти и близкородствени форми пипер“ в ИЗК „Марица“-Пловдив и придобива ОНС „Доктор“.

От януари 2018 до януари 2020 година д-р Спасова-Апостолова е асистент в отдел „Селекция и семенпроизводство“ на ИТТИ-Марково, а от 2020 год. е главен асистент в отдел „ПОПТТСИ“ в същия институт.

От октомври 2019 до септември 2020 год е асистент (на ½ щат), а от 2020 г до октомври 2022 г. на ¼ щат в катедра „Микробиология и екологични биотехнологии“ на Аграрен университет-Пловдив.

Д-р Величка Спасова-Апостолова е член на СУБ-Пловдив и НТСЗ-Пловдив.

II. Наукометрични показатели на представената научна продукция.

Гл. ас. д-р Величка Спасова-Апостолова, е представила всички необходими документи за участие в конкурса за академичната длъжност „доцент“. Подадените документи и материали съответстват с процедурните изисквания на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.

Кандидата е представила списък на научни трудове по предходни процедури от които:

Във връзка с дисертацията за ОНС „доктор“ – 3 броя научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и **2 броя** научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томовете;

В конкурс за академична длъжност „главен асистент“ – 1 брой научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и **2 броя** в научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томовете;

Тези публикации не подлежат на рецензиране.

Общата научна продукция на д-р Величка спасова –Апостолова е 33 броя публикации.

В хабилитационната справка за участие в конкурса са представени **25 публикации**, които се групират по следния начин:

Група А (минимални изисквания 50 т.) – автореферат на успешно защитен дисертационен труд по научната специалност на обявения конкурс (формиращ **50 точки, покриващи изискванията**), който не подлежи на рецензиране.

Група В (минимални изисквания 100 т.) – представени са **10 научни публикации** (една под печат), в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, **формиращи 144 точки, надхвърлящи минималните изисквания.**

Група Г (минимални изисквания 200 т.) – кандидатът е представила **13 научни публикации** (една под печат), в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация и **1 научна публикация** в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове, **формиращи 206,5 точки, покриващи минималните изисквания;**

Личното участие на д-р Величка Спасова-Апостолова в посочените **24 труда** се илюстрира с факта, че в 1 (4 %) е самостоятелен, в 9 (38 %) - е първи, в 10 (42%) – е втори, а в останалите 4 (16 %) - е трети автор.

Група Д (минимални изисквания **50 точки**)- кандидатката има забелязани 50 цитирания, от които в конкурса са представени **4 броя цитирания** в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни база данни с научна информация, **формиращи 60 точки, надхвърлящи минималните изисквания.**

Група Е - Групата не е включена към минималните изисквания за заемане на академична длъжност „Доцент“. Изпълнението на минималните национални изисквания, обаче е само условие за допуск до участие в процедурите по ЗРАСРБ и не отхвърля допълнителни дейности.

Д-р Величка Спасова-Апостолова е посочила и отразила като допълнение към минималните национални изисквания, участия в 2 научни проекта с външно финансиране, От тези си участия кандидата събира **допълнителни 35 точки, които приемам към общия сбор точки.**

Общата сума от показателите, които кандидатът формира (А+В+Г+Д+Е) е 495,5 точки при минимално изисквани 400 точки

III. Основни направления в изследователската дейност на кандидата и най-важни научни приноси.

Научните изследвания на гл. ас. д-р Величка Спасова-Апостолова, от представените за участие в конкурса 24 публикации, се систематизират в следните три приоритетни за аграрната наука и в частност селекцията направления:

- Оценка на морфологични, качествени и химични показатели и in vitro изследвания на сортове и линии тютюн;
- Изследвания насочени към проучвания на различни възможности за устойчиво земеделие и създаване на екологично чиста продукция;
- Изследвания на мутантни образци с цел оценка на генетичното им разнообразие и ценни за селекцията качества;

Приемам представените от кандидата научни и научно-приложни приноси, като най-значими от тях считам:

- Определено е съдържанието и варирането на основни компоненти в тютюна (никотин, общи захари и общ азот) и за първи път на вторични метаболити (обща феноли и

флювонони) при някои сортове и линии ориенталски тютюн, което позволява комплексно характеризирание на химичните показатели на селекционите образци.

- За първи път е изследвано влиянието на активен въглен при антерни култури от екотип Крумовград и е установен положителен ефект при някои от вариантите на хранителни среди.

- Анализирани са потенциалните възможности на дрожди и изолати от род *Beauveria* за производството на екологично чиста продукция, чрез изследване на техните способности да потискат растежа на фитопатогенни гъби от род *Fusarium*, *Alternaria* и *Rhizoctonia*.

- Като резултат от изследване на 19 мутантни генотипа фасул е доказано, че синтезът на пролин предоставя възможност за предварителна оценка на мутантни образци толерантни към воден дефицит.

IV. Значимост на получените резултати

За значимостта на получените резултати от изследователската дейност, важен индикатор е цитираемостта на публикациите. Общият брой на забелязаните цитирания на кандидата през последните пет години е 50, като от тях 44 са в научни издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

Гл. ас. д-р Величка Спасова-Апостолова е посочила участия в 4 международни проекта, участие в 4 проекта, финансирани от ФНИ, 4 участия със задачи в проекти към ССА, участие в два проекта и ръководство на един проект, финансирани от Аграрен университет – Пловдив. Кандидатът е посочила и 9 участия в научни конференции в страната, някои, от които с международно участие.

V. Забележки и препоръки

Нямам забележки към коректността на представените материали. Препоръката ми е в бъдеще кандидатът да търси възможности за участия в международни научни конференции и в чужбина.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения анализ на научната, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата считам, че гл.ас. д-р Величка Спасова-Апостолова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Селскостопанска академия за неговото приложение.

Активната ѝ изследователска, преподавателска и приложна дейност, показват д-р Величка Спасова-Апостолова като изграден учен.

Това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната дейност на кандидата.

Предлагам на почитаемото Научно жури също да гласува положително и избере гл.ас. д-р **Величка Володиева Спасова-Апостолова** на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление: 6.1. „Растениевъдство“; научна специалност „Селекция и семенпроизводство на културните растения“.

Дата: 12.11.2025 год.
Пловдив

ИЗГОТВИЛ

СТАНОВИЩЕТО: проф.д-р Христо Бозуков

OPINION

by Professor Hristo Georgiev Bozukov, PhD - Institute of Tobacco and Tobacco Products, village of Markovo, Plovdiv region, appointed according to Order No. RD 05-214/07.10.2025 of the Chairman of the Agricultural Academy-Sofia as a member of the scientific jury in the competition for the academic position of "associate professor" in the field of higher education: 6. Agrarian Sciences and Veterinary Medicine; professional field: 6.1. Plant Breeding; scientific specialty Breeding and Seed Production of Cultivated Plants, announced in the State Gazette No. 64 of 05.08.2025

with candidate – **Velichka Volodieva Spasova-Apostolova** - Chief Assistant PhD at the Institute of Tobacco and Tobacco Products /ITTI/ - Markovo

I. Brief presentation of the candidate.

Chief Assistant Velichka Spasova-Apostolova PhD is the only candidate in the competition for the academic position of "Associate Professor", announced for the needs of ITTI-Markovo.

Velichka Spasova-Apostolova was born on 28.11.1985 in the city of Velingrad, Pazardzhik region. She completed her higher education /EQL "Bachelor"/, specialty "Molecular Biology" in October 2008, and in March 2010 she acquired the EQL "Master", specialty "Microbial Biotechnologies" at Plovdiv University "Paisiy Hilendarski".

In 2017 she defended her dissertation on the topic - "Molecular characterization of a collection of mutants and closely related forms of pepper" at the Institute of Vegetable Crops "Maritsa"-Plovdiv and acquired the ESD "PhD".

From January 2018 to January 2020, Spasova-Apostolova was an Chief assistant in the Department of Breeding and Seed Production of ITTI-Markovo, and since 2020, she has been a chief assistant in the Department of Production, Processing and Processing of Tobacco and Related Products at the same institute.

From October 2019 to September 2020, she was an assistant (half-time), and from 2020 to October 2022, a quarter-time assistant in the Department of Microbiology and Environmental Biotechnologies of the Agricultural University-Plovdiv.

Velichka Spasova-Apostolova, PhD is a member of the Union of Scientists in Bulgaria -Plovdiv and the Scientific and Technical Union of Agriculture -Plovdiv.

II. Scientometric indicators of the presented scientific production.

Chief Assistant Velichka Spasova-Apostolova, PhD has submitted all necessary documents for participation in the competition for the academic position of "associate professor". The submitted documents and materials comply with the procedural requirements of the LDASRB and RALDAS.

The candidate has submitted a list of scientific works under previous procedures, of which:

In connection with the dissertation for the ESD "PhD" - 3 scientific publications in publications that are referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information and 2 scientific publications in non-refereed journals with scientific review or in edited collective volumes;

In the competition for the academic position of "chief assistant" - 1 scientific publication in publications that are referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information and 2 scientific publications in non-refereed journals with scientific review or in edited collective volumes;

These publications are not subject to review.

The total scientific output of Velichka Spasova-Apostolova, PhD is 33 publications.

The habilitation report for participation in the competition presents 25 publications, which are grouped as follows:

Group A (minimum requirements 50 points) – an abstract of a successfully defended dissertation in the scientific specialty of the announced competition (forming 50 points, covering the requirements), which is not subject to review.

Group B (minimum requirements 100 points) – 10 scientific publications (one in print) are presented, in publications that are referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information, forming 144 points, exceeding the minimum requirements.

Group G (minimum requirements 200 points) – the candidate has presented 13 scientific publications (one in print), in publications that are referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information and 1 scientific publication in non-refereed journals with scientific review or in edited collective volumes, forming 206.5 points, covering the minimum requirements;

The personal participation of Velichka Spasova-Apostolova, in the mentioned 24 works is illustrated by the fact that in 1 (4%) she is an independent author, in 9 (38%) - she is the first, in 10 (42%) - she is the second, and in the remaining 4 (16%) - she is the third author.

Group D (minimum requirements 50 points) - the candidate has 50 citations noted, of which 4 citations in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information, forming 60 points, exceeding the minimum requirements, are presented in the competition.

Group E - The group is not included in the minimum requirements for holding the academic position of "Associate Professor". However, fulfilling the minimum national requirements is only a condition for admission to participation in the procedures under the LDASRB and does not rule out additional activities.

Velichka Spasova-Apostolova, PhD has indicated and reflected, as a supplement to the minimum national requirements, participation in 2 scientific projects with external funding. From these participations, the candidate collects an additional 35 points, which I accept towards the total score.

The total sum of the indicators that the candidate forms (A+B+D+D+E) is 495.5 points with a minimum required of 400 points.

III. Main directions of the candidate's research activity and most important scientific contributions.

The scientific research of Chief Asst. Velichka Spasova-Apostolova, PhD out of the 24 publications submitted for participation in the competition, is systematized in the following three priority directions for agrarian science and in particular breeding:

- Evaluation of morphological, qualitative and chemical indicators and in vitro studies of tobacco varieties and lines;
- Research aimed at studying various possibilities for sustainable agriculture and creating environmentally friendly production;
- Research on mutant samples with the aim of assessing their genetic diversity and valuable qualities for breeding;

I accept the scientific and applied scientific contributions presented by the candidate, as the most significant of them I consider:

- The content and variation of main components in tobacco (nicotine, total sugars and total nitrogen) and for the first time of secondary metabolites (total phenols and flavonoids) in some varieties and lines of oriental tobacco were determined, which allows for a comprehensive characterization of the chemical indicators of the selection samples.
- For the first time, the influence of activated carbon on anther cultures of the Krumovgrad ecotype was studied and a positive effect was established in some of the nutrient media variants.
- The potential capabilities of yeasts and isolates of the genus *Beauveria* for the production of environmentally friendly production were analyzed by studying their ability to suppress the growth of phytopathogenic fungi of the genus *Fusarium*, *Alternaria* and *Rhizoctonia*.
- As a result of the study of 19 mutant bean genotypes, it was proven that the synthesis of proline provides an opportunity for preliminary evaluation of mutant samples tolerant to water deficit.

IV. Significance of the obtained results

For the significance of the obtained results from the research activity, an important indicator is the citation rate of the publications. The total number of noted citations of the candidate in the last five years is 50, of which 44 are in scientific publications referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information.

Chief Asst. Velichka Spasova-Apostolova, PhD has indicated participation in 4 international projects, participation in 4 projects funded by the National Science Foundation, 4 participations with tasks in projects at the AA, participation in two projects and leadership of one project funded by the Agricultural University - Plovdiv. The candidate has also indicated 9 participations in scientific conferences in the country, some of which with international participation.

V. Comments and Recommendations

I have no comments on the correctness of the submitted materials. My recommendation is that in the future the candidate participate in international scientific conferences abroad.

CONCLUSION

Based on the analysis of the candidate's scientific, applied and pedagogical activities, I believe that Chief Assistant Velichka Spasova-Apostolova, PhD meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations of the Agricultural Academy for its application.

Her active research, teaching and applied activities show Velichka Spasova-Apostolova PhD, as a well-established scientist.

This gives me reason to evaluate the candidate's overall activity **POSITIVELY**.

I propose that the esteemed Scientific Jury also vote positively and elect **Chief Assistant Velichka Volodieva Spasova-Apostolova, PhD** to the academic position of "associate professor" in the professional field: 6.1. "Plant breeding"; scientific specialty "Selection and seed production of cultivated plants".

Date: 12.11.2025

Plovdiv

PREPARED BY

THE OPINION: /Prof. Hristo Bozakov, PhD / \